

RP

A Polgár

A DEMOKRATA-LIBERÁLIS POLGÁRSÁG LAPJA

Előfizetési ára: egy évre 180.000 K. Egyes szám ára: 4000 K
Jugoszláviában 5 dinár, Ausztriában 5000 osztrák korona
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐMUNKATÁRS:
VÁZSONYI VILMOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST VIII, FŐHERCEG SÁNDOR UCCA 19
TELEFON: JÓZSEF 12-76

Kezdjük már...

írta: Dr. Déri Ferenc ny. alpolgármester

Másféltizedeig tartott az az idő, ami alatt a fővárosnak nem volt képviselőtestülete. *Jóval több mint másféltizedeig, hogy a főváros közönségének legfontosabb érdekei szenvednek, legégetőbb kérdései megoldatlanok, legsúlyosabb bajai orvosolatlanok.* Itt van a kölcsönök rendezésének, a lakáskérdés megoldásának, az építkezés megindításának a szüksége és rengeteg egyéb tennivaló.

Hogy mindezt sikeresen el lehessen végezni, ahhoz szükséges, hogy Budapest kormányzata átérezze, hogy egyik legfőbb hivatása és egyik legelső feladata az, hogy talpraesítse a tennedő kereskedelmet és, hogy a főváros ügyeivel minden. Ha Budapesten virágoz a kereskedelem és az ipar, akkor meg lehet találni a pénzügyi alapot arra, hogy a főváros a lemorogottságból felemelkedjék a fejlődésnek az útjára, akkor lehet a mulasztásokat jóvátenni és az elszalasztott alkalmakat pótolni.

A kereskedelem és az ipar adta meg a lehetőséget Budapest naggyűjtételére s a kereskedelemellenes politika volt megnyomorításának egyik tényezője: újból való fellendülésének a kereskedelem és az ipar felkarolása lehet a fő alapja. És habár a kereskedelmi és ipari politika irányítása elsősorban az országos kormányzat hivatása és feladata volna, a kereskedelem és az ipar felszólításában nagy hivatás és sok feladat vár a főváros kormányzatára is. Mindig fontos volt az, hogy a főváros hatósága a kereskedelem és az ipar útjára tartsa a kezét, hogy megőrizze annak csépléses bajait, hogy meggyőződéssel és energiával álljon ki a városai mellett. De kétszeresen fontos manapság.

Hiszen a régebbi multban is előfordulhatott az, hogy a kormányzat a kereskedelem és az ipar istápolása tekintetében nem állott mindig feladatra magasztalan. De legalább a jókarrat megvolt, talán csak az érzék hiányzott hozzá. A közelmultban azonban a politika volt az, amely a kereskedelem és az ipar létezését érvényesíteni nem engedte. Az a közbeeső időszak, amely a főváros életébe és fejlődésébe való feltételek helyes felismerésével istápolta a kereskedelmet és az ipart, sajnos, sokkal rövidebb ideig tartott, semhogy ma nélkülözhetné a legnagyobb gondozást mindenki részéről és elsősorban a főváros hatósága részéről.

Napirendben van a magyar kereskedelem és ipar egyik legnagyobb kerékkötőjének, a *forralmi adóknak* a tárgyalása. Ez az adó különben, amellett, hogy a kereskedelem és az iparnak egyik legnagyobb kerékkötője, egyáltalán nagyon igazságtalan adóem is. Mert ha a vámsint kontemplálva volt — áthárítható a vásárlóra, akkor a fogyasztásnak rettetten megadóztatása, amely az elsőrendű életükségletek kielégítésének a lehetőségét szállítja le; ha pedig nem lehet — aminthogy ma nem lehet — áthárítani a vevőre, akkor a kereskedő és az iparos keresetének többszörös megadóztatását jelenti.

A tárgyalások folyamán egyesek, amint eddig is megtették, bizonyára most is megteszik kötelességüket a kereskedelemnek és az iparnak és ezzel együtt a fővárosnak a létekedelmében szemben, de *hiányzik magának a fővárosnak az állásfoglalása*, amelynek nem volna szabad hiányoznia. És ha a főváros képviselői különböző okok folytán, pillanatnyilag nem is állnak a helyzetben, hogy állásfoglalást kifejezésre juttasson, pótolnia kellene azt a főváros tanácsának, amely másfél éven át a közgyűlést különben is helyettesítette.

Milyen sok egyéb sürgős tennivaló is volna. A főváros képviselőtestülete bizonyára nehezen engedheti meg magának azt a luxust, hogy munkáját szünettel kezdje.

Már izgatnak az új törvényhatósági bizottság ellen

A főváros törvényhatósági bizottsága még meg sem kezdte működését s a hatalmát vesztett többség máris feloszlását kéri a belügyminisztertől. A Nép már az első közgyűlés után tréfás riportban jelezte, hogy a jobboldali pártok a többségbe került ellenzék sorait erőszakkal és tettelességgel akarják megriktítani. Ezt a tréfás izgatást nyomon követte Eckhardt Tibor interpellációja, aki — jövőbe látó jóstehetséggel — megjósolja a közgyűlés munkaképtelenségét és új választást sürget — természetesen olyan alapelvek szerint, melyek az elcsúsztatott állapotok feljuttatására alkalmasak. Tíz kerületben, fizévi helybenlakás alapján, Ripkák kikapcsolásával kívánja Eckhardt a választást, a kinevezett tagokkal szemben pedig törölni kívánja az érdekképviseletet kijelölési jogát.

A fővárosi törvényt és a választói névjegyzéket nem a demokratikus pártok készítették. A központi választmányban Wolffék egyedül ültek, mikor a névjegyzék elkészült, a parlamentben pedig az egyes párt, Eckhardt volt pártja, volt többségben, mikor a fővárosi törvényt letárgyalták. A kerületi beosztás már az ellenforradalom idejében történt s a választások szünet Wolffék statisztikusa szabta meg. De ez az alapsóna előkészített törvény spui tudta Wolffék álmát megvalósítani s a választói névjegyzé-

zőkben történt szavazat-irtások sem bizonyultak elég-ségeseknek. Eckhardt Tibor tehát a valóságos eredmény alapján újból meg szeretné korrigálni a törvényt és ezt a kísérletet — nyilván — addig folytatná, amíg neki tetsző közgyűlést sikerülne teremtenie.

Minden választói törvény kellő matematikai és statisztikai előkészítéssel jön létre. A hatalmon lévő pártok mindenkor kellően kiszámítják az esélyeket. Ha a fővárosi választásnál az eredmény nem igazolta a várakozást: úgy ezért nem szabad okvetlenül a statisztikust hibáztatni. Vannak a népképletnek olyan rejtett erői is, amelyekkel személfelő statisztikus nem tud és nem fog tudni sába kiszámítani. És Eckhardt Tibor sok kellemetlen esalódás érhető. ha a választások a tíz közgyűlésnél kerültek volna és tíz évi helybenlakás alapján lettek volna meg. Mert nem a helybenlakásban, nem a kerületi beosztásban van a hiba, hanem abban, hogy a főváros polgársága megígérte Wolffék diktatúráját és frissebb, szabadabb levegőt kíván a városának.

Ezt a frissebb szellemet azal sem lehet útjára visszatartani, hogy a közgyűlés munkaképtességét megakadályozza. A főváros törvényhatósága el forja végezni a maga bekés munkáját mindegy provokálás ellenére is...

Kormányozható választást akarnak

Először éni, azután flozofálni... A klasszikus igazság szomorú diadalt aratott a nemzetgyűlés keddi ülésén. A parlamenti többségben erősebb volt a saját létezésre való ragaszkodás, mint az igazság és elvetette a tiltakozás kiegészítése iránt benyújtott indítványt. Az életközlelem nem válogatos: a többség leszaarta a saját kormányát, erőszakkal elfojtatta a parlamenti vitát, súlyos és szegényteljes sebet ejtett az alkotmányosság és mindezt azért,

hogy meghosszabbítsa a maga életét és a választások sorsát továbbra is a kezében tartsa.

Bethlen hívei szembe fordultak Bethlenel, Nagy-Atádi Szabó István pártja külénne lett Nagy-Atádi Szabó István szemlétele és az erőszak, melynek élet és választási szerepét ezzel a pucessal meg akarták hosszabbítani, első diadalt már a nemzetgyűlésen, a tiltakozási szakasz tárgyalásán aratta.

Először éni, azután flozofálni... Az egységspárti és a kiszáda képviselők éni akarnak és ezért nem érdekelte őket az a magaszorúpti politikai bölcselkedés mellyel Apponyi Albert graf zúta szét a nyílt szavazás politikai erőlesteleségét és nem érdekelte őket Vázsonyi Vilmos sem, aki a történelem reflektorával világított red a lajstromos szavazás és a tiltakozás szerepére a hatalom diktatúrájának kezében. A történelem az élet tanító mestere. De a történelmet csak a tudósok és iskolásyervek tanulják. A diktátorok sohasem tanulnak történelmet, mert a történelem kellemetlen tudomány. A történelem azt tanítja, hogy minden diktátor a saját vak-szába bukik bele és ezért a diktátorok inkább a saját erükben bíznak, mint a történelem tanulásában.

A keddi puca ügyszólva szemveszen beletartozik abba a mélyen világított történelmi gondolatmenetbe, melyet Vázsonyi Vilmos, hatalmas és ragyogó beszédében felépített.

„A jakobinusok törvényében — mondotta Vázsonyi — benne volt a tiltakozás és a jakobinusok mégis azt kívánták, hogy a jó előnyben a szavazás tilkoson, mert az az udor, amely megállítható a jakobinusok ellen, csak úgy elmozdítható, ha nyíltan szavaznak!”

Az egységspárti és a kiszáda, kik választói-kál szemben ígéreiket megtartani nem tudták, a

nyílt szavazással akarják elérni azt, hogy a velük szemben felgyűlemelt ellenszere meg ne nyitakozzék. De rámutatott Vázsonyi arra is, hogy a nyílt szavazás mindig az uralkon levő többség hatalmi eszköz, amely különböző jelzavakkal próbálhat indokolni. Régebben az Ausztriával fennálló közönség és a nemzetiségi kérdés volt a nyílt szavazás fenntartásának állandó hivatalos ürügye. Miután nemzetiségeket — sajnos — elvezettük és az Ausztriával való közönségünk megszűnt, legújában a magyar nép egyenes jellemében találtak meg a nyílt szavazás ürügyét.

„Szerintem ez a lepsúlyosabb nemzetgyűlés, ez a nemzet hitelenek lepsúlyosabb meg-sértése!”

— mondotta Vázsonyi Vilmos. Ez a saigorú megállapítás minden parlamentre sötét foltot vetett volna, mert minden parlamenttel elsősorban azt várhatják el a választók, hogy ne borsúljék le azokat, akik a nemzetgyűlés tagjait az ország ügyének képviseletével megbízták. De talán ennél is súlyosabb Vázsonyinak az a megállapítása egy olyan parlamentben, melyben a többségi párt jelentékeny része a nép köréből került ki és amelyben épen a nem képviselői foglalkják el azt az álláspontot, hogy osztályos társak még nem éretek arra, hogy politikai tekintetben szabadon nyilváníthatassák véleményüket. És a kritika azért is találó, mert épen ez a nemzetgyűlés hozta és készítette elő egész sorát azoknak a törvényeknek, melyek a nemzet becsületét sokkal jelentéktelenbe esekenykedtek ellen akarták „megvédeni”, mint egy olyan ítélet, mely a nemzet tagjainak többségét megbízhatatlansággal és érellenséggel vádolja.

De Vázsonyi nem maradt meg a negatív bírálatnál, hanem a nyílt szavazás pozitívumát is meg-rajzolta

Írányítható és kormányozható választásokat akar a nyílt szavazás pártja.

annak a rendszernek a folytatását, mellyel eddig is legutóbb is kormányozták a választásokat. A Tisza Kálmán és Kuny Dezső idejében kezdődött rendszernek a folytatását, jelenti a nyílt szavazás, természetesen az eszközöknek a háború után kiélesedett és megváltozott formáival.

Rámutatott Vázsonyi arra is hogy az egységspárti és a kiszáda

külön választójogot alkottak a saját használatukra és engedélyezték voltak a város-szal szemben.

melyből mandátumokat nem remélhetnek. Ami tehát a faluban jelölbe vágyó, az a városban a magyar jellemmel összefér. A városban viszont a titkoszót összehozták a lajstromos szavazással. Vázasonyi eles tagokval világotított veó hogy

a lajstromos szavazás is a forradalom eszköze, mert a lajstromos szavazás mellett nem a népkép képviselője,

hanem a pártoknak.

A városi és falusi választójog tehát kiegészíti egymást. A városban, ahol a többségnek nincsen talaja, az az érdekük, hogy a pártjait kapjanak mandátumokat. A vidéken pedig, ahol a választásokat kormányozni és irányítani lehet, ott az egyéni választás és nyílt szavazás a hatalmon lévő pártok érdeke. De érdeke a vidéken a nyílt szavazás azért is, mert

a demagógia a maga népszerűsítő és népszerűsítő szövegeit csak a nyílt szavazás mellett értékesítheti sikerrel.

"Mikor a titkos szavazásnál a szavazó magára marad — mondja Vázasonyi — lelkiismeretével és Istenevel, szépcukannak azok a szövegek, mint a szappanbuborék". Vázasonyi rámutatott arra is, hogy a titkos szavazástól még azoknak sem kell félniük, akik a forradalom eszközeit látják benne, mert Angliában épen a titkos szavazás segítségével sikerült, hogy minden megvárakoztatás nélkül térjenek át a munkáskörményről a konzervatív kormányra.

A többségi párt keddi szavazása azt bizonyította, hogy nem merik egyedül hagyni a választót lelkiismeretével és Istenevel. A többségi párt fel Intézetül és a választót lelkiismeretével. Ennél leszűbb íteletet önmagáról parlamenti többség még nem mondott ki.

Eckhardt Tibor

legtávolabb jutott el azon az úton, melyen eddig a gondolat és a sajtó szabadságát meg akarták fojtatni. Interpellációjában szinte a történelmi sorrend is megállapítható. A kökorszak — mely a háború idejére nyúl vissza — a szerény lapsüllyesztés. Aztán jött a román cenzor, később az elköltözés, újabban pedig a lapbetiltások.

Mind ezek az intézkedések azonban csak egyes cikkeket, egyes lapok ellen szóltak és eddig még senkinek sem jutott eszébe, hogy az újságírói társadalom és annak hivatalos egyesülése, ellen is támadást intézzen és az egész újságírói társadalmat fejezésével juttassa azért, mert a sajtószabadság védelmére kell és nem kétértelmű egy olyan szerkesztőnek a jelszavában, aki a magyar publicisztikának vezető egyénisége és a magyar nemzeti gondolat olyan képviselőinek bizalmával is díszeskedhetett, mint Tisza István gróf.

És aztán betöltte ebbe a rendszert, hogy a sajtó szabadság modern Carafája a sajtóirányítók köréből kikerüljön ki. Eckhardt ezzel még azon a kereskedelmi minőségben is túltett, ami „nem volt ellensége a kisebbségnek”. El bevallott ellensége a sajtónak. Talán ezért is lehetett belőle sajtótörök.

Már-már fel sem lehet habórolni ezen a fel fogáson, hiszen megszokhattuk, hogy a szélsőségek minden szabadságnak elváltak ellenségei és a terror áldozatai. Az újságírók Egyesületét eddig csak egyetlen ízben osztották fel: 1919-ben. Azóta ez a gondolat először Eckhardt Tibor árnyában született meg...

A városházán megint leépítenek

Az egész abba-n végigmenő sok leépítőlista a városházán újában még bővíti egyet. Azt mondjuk, egy utolsóval. De annyit utolsó és legutolsó hallottunk már, hogy nem igen tudjuk, mennyire higgyük, mennyire hihetjük el, hogy ez csakugyan a legutolsó, a legesetűltetés lesz. Ezáltal mintegy hetven állásról van szó. Hadd állapítsuk meg minyáért, hogy csak állásról és nem emberről. Úgy áll ugyanis a dolog, hogy a tanács a legújabb, néhány olyan során meg akar szüntetni hetvenegyet, „leépítő”-akció állást, mely ma úgyis hetven, néhány olyan elbocsátásról, csak állások beszűntetéséről. Arról lehetne beszélni, hogy gyönyörű jellemzése a létűnt rezsimnek, hogy volt itt hetven állás, mely be se volt töltve, valami nagyon nem is érette senki a be töltésük hiányát, úgyhogy most valóságban nyomtalanul szűnnek meg. Egy halk kérdés: ha nem jött volna az új rezsim a városházára, vajjon akkor is megszűnt volna most a hetven állás?

ZSOLDOS magánfanfolyam
Előkezesít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, vizékeket is
VII, Dohány u. 84 :: Telefon: József 124-47

Hajszálakat acróli, karról végté, kirtira felelősséggel
Pótlék Sarolta, Budapest, VI., Andrássy út 38. I.
MIRACLES: hajtóváltóval szerkesztés utatitással
Speciális szőpít: és véne állítókészítés. Szőpítgép-ápolás. Szőpítgép, kvarfnyelvények, (Prospektus)

Miért nem tartóztatják le Ulaint is?

Ulain Ferenc esőtörtékön egy büntető tárgyaláson eldökekedett vele, hogy a kormányzó, állítólág, legelőnső barátságával tünteti ki Héjjás Ivánt. Ulain ezzel az állítólágos barátkozással akarja igazolni, hogy Héjjás Iván nem büntetős. A bíróság azonban más véleményen volt és ítéletlág leszózerzte, hogy az amnesztia sem a büntetésmentés, sem a büntetésmentés nem szűnteti meg. A törvényesök ítélete tehát kétségteletlő megállapítja, hogy Héjjás Iván bűnösnek tekintendő.

De visszahat ez az ítélet Ulain Ferencre is, aki nemcsak azt állította, hogy a kormányzó barátságával tünteti ki egy büntettest, de azt is, hogy Héjjás-

nak felhatalmazása volt azokra a parancsokra, melyeket utóbb büntetőeljárás indult meg ellene. Ulain Ferencnek — ez után a kijelentés után — Beniczky Ödön mellett volna a helye, azzal a különbséggel, hogy Beniczky a tanács polgári kötelezettséget teljesítette — Ulain pedig ok nélkül hozta ezt a kérdést egy teljesen közömbös büntető per keretében a nyilvánosság-éle.

Egyelőn öblánást kérünk mindenki számára és az egyelőn öblánást ellenelkik, hogy Ulain szabadság közhossze elnyuzgasson, amiórt Beniczkynek börtön jött.

A demokratapárt segítségére sietett a vásárcsarnoki árusoknak

Nem szűntetik meg július elsején a havi árusítási engedélyt

Mintegy három héttel ezelőtt a Központi Vásárcsarnok előtt elterülő rakodápartron áruók kereskedők ukát kaptak a Vásárcsarnok központi igazgatóságától. Drággy aligazgató aláírásával, melyben közölték velük, hogy egyrészt július 1-től megszűnik a havi árusítási engedély és ezzel a kétheti felmondás. Miután napilapént fogtak fizetni, tehát napról-napra fel lehet a helyüköt mondani, másrészt az ú. n. szállítólárusoknak, szóval nagykereskedőknek tilos ötven kilónál kisebb mennyiséget eladni.

Es a rendelkezés érthető megdöbbenést keltett az árusók körében. Senki sem tudta mi lehet az intézkedésnek oka, amíg szárnyra nem kelt az hír, hogy néhány nagyárus érdekelben kelt a rendelet, akiknek fájt a foguk a kisárusok standjaira, úgyszintén kellemetlen volt nekik az a konkurencia, melyet számukra és a körülmény jelentett, hogy a háború óta a nagyobb árusok összehozzeredtek a kisárusokkal és szintén adtak el kicsinyben gyümölcsöt és főzleket.

A rendelet természetesen miákkéit érintett csoport existenciáját fenyegette, a kisárusokat azért, mert hármikor ki lehetett volna őket megelhetésüket jelentő árushelyükről dobni, a nagyobbakat azért, mert

főleg kis mennyiségű eladásból tartották fenn magukat, mert bonyorús még akad, aki ötven kilót vagy többet vásárol, de ki vásárol ma átven kiló babot, kálarábt vagy gyümölcsöt?

A kereskedők a sérelmes rendelet kézhezvétele után Pakots József nemzetgyűlési képviselőhöz fordultak, mint aki egyrészt érdekképviseletük disziplíná, másrészt, mint demokrata képviselőnek fájeladata a kisebbszteniélük védelme. Pakots József haladéktalanul intézkedett is, amennyiben köldöttég élén felkereste Vajna tanácsnokot, a főváros közlekedési igazosztályának vezetőjét és arra kérte a kisárusok nevében, hogy a vásárcsarnok igazgatóságának rendeletét ne engedje mindaddig végrehajtani, amíg az új közlekedési bizottság meg nem alakult és nem döntött ebben a kérdésben.

Pakots József közbejegése meg is hozta a kívánt eredményt, amennyiben Vajna tanácsnok ígéretet tett arra, hogy a rendelet július 1-én nem fog érvénybe lépni. Ezzel a kikérésedők elérték céljukat, mert az új közlekedési bizottság bizonyára olyan döntést fog hozni, mely a kisebbszteniélük érdekeinek megfelel.

A háztulajdonosok haragudnak a demokratákra

Beszéljünk tehát a „nemzeti ajándékról” és a bécsi rendszerről!

A lakáskérdés helyes kezelése és megoldása elsőrangú fontos állami érdek és csak másodsorban magánérdek. Hogy minstelen néptömegek a hid alatt, vagyonok, vagy rendez lakásban honolnak-e, nemcsak emberi és közegészségügyi, hanem fontos szociális kérdés, mert a néptömegek hangulatára és esetleges forradalmi kitörésekre súlyos kihatással bír.

Lakók és háztulajdonosok to „háziarok” jeltető mák vég kitörtöte a demokrácia haladását közötti harok tehát nemcsak egyszerű lakbérkérdés. Nem követem azoknak példáját, akik túlozza minden háztulajdonosban ellenszenvet uszoriat látnak, egyesvalakít, aki súlyos aránytalanság felrakodva, egyebet sem eslekeszik, mint „fogtalanul” lekébré emel és hatalmas ollyóval esedékes értékpapírszervényeit vagdosza. Azonban az úgy legirágosabb hirtelölésnek is meg kell állapítania, hogy a budapesti háztulajdonosok legutóbbi eszeplése a közlekedésben egyetlen kart okozott, nemcsak saját személyüknek, hanem a magánulajdon általánban, és látszó adott a másik végletnek: a lakásnéghem szeszódo néptömegek veszedelmes megmozdulásának.

„A Polgár” máj ismételtelen jelentette, hogy a városi demokraták frakció nyomban választási gyűlése után, a lakosságunk tett ígéretei becsületos megtartása jelöl, konkrét indítványval fordult illetékes helyre a lakásnégh sürgős megoldása érdekében, az ügy leghatásosabban gyűlésre a tanács megakasztása, ehhez képest tehát, ezeknek rögtön teljesítését kell sürgetése követelnünk. Ha nincs lakásház, akkor megszüntetheti a lakbérletek mindennemű megkötöttségét, ha helyükről keltő kintart és korrelt felülén az egészre szabad fogalomb, akkor mindennemű hatósági kénszerfűtésnek. Amig azonban lakáshány van, addig az államhatalom fontos kötelessége, hogy a gazdaságilag gyengébbeket megvédi és bizonyos korlátozott rendszabályokat terison érvényben. A lakások felszabadítása és a hely számú lakásnéphelyek között tehát természetesen szigorú juktika van és a felszabadítás csakis olyan fokozatban követhetik be, amily mértékben az építkezések megvalósulnak.

Kér volt tehát a Háztulajdonosok Országos Szövetségének legutóbbi gyűlésén épen a demokraták ellen agálni. Mi ugyan a lakók tömegek érdekeinek megvédésével a gyengébbek oldalán állunk, de szigorúan a magánulajdon alapján kívánjuk a kérdést megoldani. Polgári demokratikus elvünk szerint, különösen a jelenlegi szomorú gazdasági viszonyok között, az elkerülhetetlen terhek mindenkor a gazdaságilag erősebbre kívánjuk hártítani. A lakáskérdést most már csakis a

polgári demokratikus elvek szerint lehet közmegelegedőse megoldani, kölcsönös megértéssel, békeséggel és közmegegyezésre.

A háztulajdonosok szervezetének terrorisztikus része tehát a kérdés elmergésének által két irányban rontja el az ügyet és akadályozza a fokozatos békes megoldást. Mert a háztulajdonosok többsége békebeli jelölásokönelöknek visszafizetésénél tagadhatatlanul jelentős anyagi előnyököt, valóóság „nemzeti ajándékhoz” jutott. Túloz fellépésük könyvnyen provokálhatna olyan akcióit, mely ezen hatalmas előnyöknek számbel megállapítását és a közérdek javára eszközölendő elszámolását követeli.

Másrészt viszont amennyiben a lakáskérdés megoldásának bñlapesti megoldása a háztulajdonosoknak nem felel meg, szives ügyelmükbe ajánljuk a bécsi rendszert, melynek alkalmazását egyes pártok máris követelik.

Félő ugyanis, hogy akinek a polgári demokratikus arányközvetlen megoldás túlrasztikus és túlradiális, az kénytelen lesz az események alakulása folyamán reáncze sokkai kedvezőtlenebb rendszabályokba is beleugrodni.

A történelemben, de különösen a magyar történelemben, már volt erre példa. Isten óvjon attól, hogy meg ne értesükkel ez magunk gánsójanak el bennünket nékés polgári megoldásra való törekvésünkben.
Zsombor Géza.

KÖNNYENHAJT. ES BIZTOSAN GYÓGYITA MIRAVIZ

3 féle víz!
Egyetlen egy
próba és az eredmények megjelölék
Központi troda:
MIRA RT. BUDAPEST V, HOLD UCCA I. TELEFON: 147-03

Fővárosi tisztviselők „fekete listája” 1919-ben

A szülők és feleségek származását is bűnnek minősítették Wolffék — Milyen lelki terror alatt tartották Wolffék a tisztviselőket?

Elerkezett az ideje, hogy lehulljon a lepel arról a terrortól is, melyet Wolffék (ez a gyűjtőnév még Wolff vezérsége előtti időre is vonatkozik) a fővárosi tisztviselőivel szemben gyakoroltak. A terror azon alapult, hogy eskák olyan tisztviselőt tettek meg, aki feltétlen hívők voltak. A többivel szemben a fegyelmi eljárás, B-lista, azt egyszerű kihagyás és a nyilvános való mellőzés könyörtelenül bekövetkezett. Aktuálisnak tartjuk ezt feleleveníteni, már csak azért is, hogy a tisztviselők a bekövetkezett demokratikus erában észrevessék, hogy a demokratikus pártoktól és ilyen személyes hátszótól távol állanak.

De különösen távol állnak azok a módszerek, melyekkel a városkésztől a tisztviselői legintimébb magánéletébe is behatolt, szülői és hitvesek származását is megbizáltatta a tisztviselő, valóságos heted-izigleni származási és nőstíli vizsgálatot folytatott minden tisztviselő ellen, hogy politikai és felekezeti viszonyain kívül ezeket a szempontokat is figyelembe vegye.

Nyomatott röpív készült abban az időben a „megbízhatatlan” tisztviselőkről, mely ma már történelmi kuriózumnak hat. A forradalmi korszakok demenciaidánsának, cabinet noir-szellemnek iskolapéldája ez a nyomtatvány.

„A budapesti városkészt meg kell buklatni a zsidók és szabadkőművesek walmát. Becsületlen keresztény magyar bizottsági tag nem szerez zsidó vagy szabadkőműves tisztviselőt!”

— ezzel a kiáltvánnyal kezdődik a tisztviselők „fekete listája”. A végén pedig ez áll: „Ha a fővárosi közgyűlése nem fog kiizárni csak egész keresztény magyar tisztviselőket választani: akkor a közvélemény majd méltó ítéletet tett felette!”

Négy részben foglaljuk azután a röpív a tisztviselőkkel, mérnökkel, a számvétség, végül az adószámvitel tisztviselőivel. Minden csoportban külön tárgyalva a zsidókat és a szabadkőműveseket egy-egy alcsoportban. Az egyes tisztviselő neve mellett röviden meg van jelölve az a „bűnik”, mely őket a gádjorszra érdemelt. A felsorolás végén sommásan annyit áll: „A többi szándék és üzemeltető 400 zsidó és 200 szabadkőműves szerepét”. Ebből a számszerű felsorolásból is — természetesen — csupa elbocsátás lett. Mielőtt felsorolnánk a „megbízhatatlan” tisztviselőket, kiemelnék néhány példát, mely meg fogja lágtatni: micsoda szempontok érvényesültek a városkészt 1919-ben...

Egy tanácsnok, aki — maranus

A legérdekesebb vádat — kétségkívül — Bercel Jenő tanácsnok ellen hozták fel. Búnlajstrom szerint „szülői zsidók voltak, ő — maranus”. A maranusok tudvaleg azok a zsidók voltak, kik a spanyol inkvizíció idején, kényszerből elhagyták hitüket, de belsőleg megmaradtak zsidóknak, sőt vallásukat titokban — földalatti rejtélyekben — gyakorolták is. Bercel Jenő tanácsnok titkos „zsidósága” vádolták meg Wolffék és a legsötétebb vallásfelfogók köréből vették a vádjukat. Ez azonban azért sem érthető, mert hiszen a „régik bűnös rendszere” idején, melyet Wolffék állandóan zsidóknak is neveznek, semmi ok sem volt arra, hogy egy fővárosi tanácsnok hosszúnapi barlangokban, vagy titkos pinécskén végezze ájtatosságát.

A bűnös származás

Pascu Emlil számtanácsosnál a vallással nem lett volna baj, de hibát követelt fel nevezeti szempontból. A röpív szerint „apja áld, anyja és felesége német”. A bizottsági tag urak bizonyára súlyosnak találják ezeket a bűnöket és felháborodásukban nyilván elfelejtették ugyanazt a származási próbát önmagukon elvégezni.

De bűnös származás emélen ítélték meg azokat is, kik maguk ugyan már keresztény hiten születtek, de szülőik még zsidók voltak. Ilyenek voltak Márkus József és Lindl Zsigmond tanácsjegyzők. Lantos Géza mérnöknek csak az apja volt zsidó, de azért rákerült a fekete listára. Balázs Edé mérnöknek az volt a bűne, hogy apja Balázs Ignác, a „Budapesti Hírlap” törvényszéki rovatvezetője volt.

Természetesen azt sem nézték el a tisztviselőnek, ha apja szabadkőműves volt, bár ez — a tudomány szigorú olvei szerint — a származásra aligha van befolyással. Schön Géza mérnök és Herényi Károly számtanácsosok mégis ezért kerültek ideinkre.

Feltség, após, sógor...

Kiméletlenségükben Wolffék azt sem tudták megbizáltatni, ha valamelyik tisztviselő zsidó nőt vagy feleséget, de elég volt az is, ha csak az após volt „zsidó eredetű”, vagy a sógor volt kitért zsidó. Korláts Károly, Muszókó István, Borvendég Ferenc tanácsjegyzők és Hermann Béla tisztí jegyzés a feleségük származását is bűnnek minősítették Wolffék — Milyen lelki terror alatt tartották Wolffék a tisztviselőket?

ségük miatt voltak szálla Wolffék szemében. Zaitz Miklos főmérnök egyik bűne az volt, hogy veje volt a zsidó származású Ernuszt Kelemennek”. Fidos Gyula főszámtanácsos rokonságában; sógora, a ki-keresztelkedett Bássa Károly gázgyári aligazgató, volt Wolffék listáján inkriminálva.

Aki „jeddében” tört ki

A zsidókkal egyenlő elbánásban részesültek a ki-keresztelkedtek is, ami Wolffék „saji elméletének” egyenes folyománya volt. Ezt a fajt elméletet azonban csak a zsidókra alkalmazták — önmagukra nem. Mint kitért zsidók a következők kerültek Wolffék veszteséglistájára: Rózsavölgyi Antal eljárázó, Bosch Imre, Sötér Sándor mérnök, Virág István és Kuruc

János számtanácsosok. Lakos Beethold főmérnökéről megállapították, hogy „mostanában jeddéből tért ki”. Viola Rezső főmérnökkel alysobító körülményül szolgált, hogy Hoveay államtitkár leányát vette el feleségül.

Egyéb „bűnök”

Böszinger Rezső tanácsjegyző bűne az volt, hogy „kíntrótt pap”. Homonnay László tanácsjegyző a szabadszolgálatnak csak a kísérletét követte el, amennyiben ajánlották, de a páholy nem vette fel. Wolffék büntető-közebe azonban a kísérlet enyhébb büntetését nem ismerték és ugyanúgy büntették Homonnayt, mint akiknek sikerült is a szabadszolgálat közé bekerülni.

Mutatóba egyelőre ennyit közlünk az érdekes listából. Legközelebb ismertetünk a teljes névsorát a proskribáltaknak, melyben egész serege van a főváros elákelő, régi tisztviselőinek, akiket azonban még Wolfféknak sem sikerült a helyükről elmozdítani.

Természetes, hogy a megmaradt tisztviselőkre ez a „fekete lista” a lelki terror legteljesebb erejével hatott, mert megmutatta, hogy Wolffék sem embereséget, sem a főváros érdekeit nem ismerik, ha politikai hatalmuk biztosításáról van szó.

Élelmezési gyűrűt a főváros köré!

Az új építkezés gondoljon a hónapos szobák lakóira is

Azt állítja Kant egyik művében, hogy a pesszimizmus létrehozza a bajt, amit megjévendőt. Optimistáknak kell tehát lenniük, hogy létrehozzuk a jót, amit programunkban hangoztattunk és amit munkánk céljaként tűztünk ki.

Azt hiszem, nem vagyok túlságosan optimista, ha azaz kezdem, hogy az új törvényhatósági bizottság amint lehet, azonnal megindítja a kőművekkel, elsősorban a lakásépítést. Építeni kell, nemesek azért, hogy a hajléktalanok fedél alá jussanak, hanem azért is, hogy a munkás munkát kapjon, a munkaadó, vállalkozók, kereskedők, iparosok pedig megmeneküljenek az éhenhalástól. Ma már azon a ponton vagyunk, hogy a munkás és munkaadó érdeke egy: legyen munkaalkalom. És építsenek a modern igényeknek megfelelő bérházakat és lakásokat. A mai igények kissé mások, mint a régiek. A multban a háziasszony majdnem minden idejét a konyhának szentelte, reggellől délig, déltől este főzött. Híres is a magyar konyha és pártját nem találja sehol, de a polgári háztartás ma ezt a luxust nem engedheti meg, mert az asszonynak is hozzá kell járulnia a kándások fedezéséhez, hogy szerényen megélhessenek. Ma már az asszonynak is kenyeret kell keresnie és vagy délelőt, vagy délután, vagy egész nap távol van az otthonától. A legnagyobb luxust őrzi az a család Kőrmendy Gyula, Polányi Dezső, Vámbéry Rusztem, lád, ahol a háziasszony jóformán egész életét a konyhának szenteli. Szükségesnek tartom ezért olyan bérházak építését, amelyekben vannak központi konyhák, amelyek a leggodosabb felügyelet alatt állanak, ahol tápláló és izletes ételeket főznek és azokat liften szállítják az egyes lakásokba, mint külföldön. Nem ártana tüzetesebben tanulmányozni pl. a bécsi központi konyhás városi bérházakat, melyeket a város azokból a súlyos milliárdos adókból „Wohnbausteuern” épített, amit a legdrágább lakások fizetnek (Castiglione 10 milliárd). Erősen röviden: ezekben a központi konyhás lakásokban van egy közös konyha, ahol a házbán lakók részére főznek. Azért minden lakásban van egy uccai fronta szolgáló, jól szellőztethető, világos fülke vízvezetékkel, hepipített két ajtos szekrényvel, egy asztallappal és részével a konyhai munkák elvégzésére. Mindentől van villany és gáz. A gázfűtés mindenhova be van vezetve, hogy a szegény családok akkor se dílerogeljenek, ha a családfejtartó nem kereset. A padló parkettás. Az iskolába még nem járó gyermekek számára a manzárdon van egy külön terem, ahol óvodai vizsgák rajtuk. A tetőn magas korláttal ellátott terrasz van, ez a nagyobbak, az iskolabájakör játszóhelye.

Az építésem nem szabad megfélekedzünk azokról sem, akik most legközelebb szenvednek a lakásnyomórárság miatt: a hónapos szobák szerencsétlen lakói. Kell olyan garzonlakásokat építenünk, mint amilyenek külföldön már divatban vannak, hogy mozgatható spanyol faínnal több kisebb részre lehet osztani egy szobát. Hadd legyen meg minden hónapos szobás lakónak a maga kis hátfülkésje és a maga kis nappalija, fogadója. Nem lehet engednünk azt, hogy a hónapos szobák lakóit olyan embertelenség kizsárolják, mint most.

De ki van szarolva minden pesti lakos az élelmiszerek ellátásáért? Milyen nagy arányú a rászorultság? Nézzünk pár példát. Békében 1 kg krumpli 5 fillérbe került, most 1 kg krumpli 5000 K, átszámítva a zürichi jegyzés szerint 33 fillér. És egész télen a rózsakrumpli kilója 4000 K volt és hozzá olyan rosz, hogy a felét el kellett dobunk. 1 kg vaj pékossa 4 K volt, most 100—120000 K. Átszámítva a zürichi jegyzés szerint 7—840 K. Egy tojás most 1500 K, békében 4—5 fillér, több, mint 100%-os a drágulás. 1 kg cseresznye 16.000 korona most, átszámítva ez 1 K 12 fillér, holett emlékezhetünk, hogy 40 filléret a legdrágább ízletben a legjobb minőségű cseresznyét vehettük régen.

A főváros nem engedheti továbbé az a minősítetlen kiuzsorázást. A fővárosnak gondoskodnia kell konyhakertészetéről, ahol minden megtermetjen, minden zöldséggel, minden gyümölcs, ahol legyen virágok kert is, méhészet is, szoval minden, ami a polgári háztartáshoz szükséges. Úgy képzelm, hogy Budapest élelmiszeri gyűrűvel kell körülvénnünk, azaz a főváros ingatlanait akként kell kezelni és művelni, hogy minden élelmiszert megtermetjenek és így függetlenüljünk magunkat a vidéktől, az üzenő debreceni asszonyoktól, akik az aszfalton buzát termelnek és függetlenüljünk magunkat a vasúti tarifától és különféle adóktól.

Rengeteg bajt okozott a pesti háziasszonyoknak a multban a tej. Véres harcokat vívtak orvosi felügyelőnyokért és betegeg, agok, csecsemők még sem juthattak tejhez, ami az orvosi recept szerint kiárt volna nekik. Ennek nem szabad többet előfordulnia. De még ma is idegerek menő bosszúságok okozója a tej. Tavasszal a tejparaszokok redukálják az állandóan hozatott mennyiséget vagy a drágább paszerizált tejjre szorítják a vevőt az olcsóbb kanna-tej helyett. Karácsonykor, hásvetők, amikor a kalácskészítés a legjobban kellene a tej, akkor nincs, mert a falnsák vaját köpülnék. Nyáron rengeteg baj van a jéggel, a tej mégis savanyún érkezik, a legjobb esetben csupa szóla és lesül a lábas fenekére, megkómosodik. Ezért szükségesnek tartom, hogy a főváros rendezzen be a Hűvösvölgyben vagy a Zuglótban tehenészetet és a hajnali órákban, mikor még nincs személyforgalom, villamosok szállítsák a tejet, a tiszt, hamisítatlan, friss, még meleg tejet a főváros lakosságának.

Dr. Szentirmay Imréné.

Fábián Béla ellen

vezérekben és cikksorozatban koncentrikus támadást intéztek mostanában, abból az alkalomból, hogy Zsillinsky Endre indokolatlanul megtagadta Fábiánt. Ez a mesterséges felidézett háborús — hangnájban és a valóság megvilágításában — egyaránt jellemzi módszereiket és hadviseléseiket. Első és végső argumentumként természetesen a felekezetiességek és zsidósák vonul végig a „Szózat” eikkéin, mert ez az „érv” adja meg az úgy magasabb politikai színvonalat.

A „Szózat” eikkében bűnös lesz, hogy Fábián a háborúban katona volt, hogy orosz fogságba került, hogy onnan visszatérve csaknem elsőnek lépta fel a közvélemény figyelmét a bolshevik veszedelmére. Bűnösök azok a könyvek és foliavások, melyekben az orosz pokol rémségeit megrajzolta a amelyekkel olyan időben terjesztette az antihobszavista propagandát, mikor a katonatanácsosok már bolshevik vezérek között voltak. Fábián húslástromára kerül az is, hogy a kommunizmus börtönében szenvedett és a Szózat szerint hiba az is, hogy Fábián a kommun bűkása után tovább folytatta azt a politikát, melyért börtönt szenvedett, hogy kérelhetetlen oroszorjává lett azoknak, akik a bombát ellenforradalmi jelszavakkal dobták békes polgárok közé.

A liberalizmus és demokrácia igazi harcossáknak közös sors. Hogy a kommun és a jobboldali zsidósággal egyformán üldözik őket. A támadások csak azt jelentik, hogy Fábián Béla helyesen teljesíti a polgári politikuskoknak azt a kötelességét, mely a társadalmi szelsőségek erőt ellen egyformán küzd, akármiyen lobogó alatt jelenjenek is meg.

A magyar polgárság szeretettel figyeli azt a bátor, férfias küzdelmet, melyet Fábián évek óta a titkos erők és szervezettek ellen folytat s azt az üntudatot, egyenes utat, melyen a polgári szabadság és polgári igazság örszemeként értünk és jövőnkért harcol.

Klotürlámpát kérünk!

A szandási politika az ország teljes elvérzésére vezet Pakots József beszámolója Monoron

Vasárnap délután tartotta meg beszámolóját Monoron Pakots József nemzetgyűlési képviselő. Kíséretében leutaztak a beszámolóra Huska Vilmos neuzegettyűs képviselő és a Ferenccsatorna Demokrat. Part vezetősége részéről Ányalfy Sándor, Darvas Gyula, Balla Ernő dr., Leodvány Andor dr., Kardos Jónó, Fehér Imre, Szed József. A pályaudvaron a járás főszerelőjére fogadták a képviselőt és kíséretét. Az „Ébredj” dalára énekelték a munkások képviselőiben egy munkászeneszerzőtől fűzőlőbeszédet, utána megindult a mintegy kétezer fős tünemény közterületre fel, mely előtt a beszámoló lefolyt.

A közterület előtt már mintegy háromezer fős tünemény várakozott és rindó élénközött fogadta a kerület népszerű képviselőjét. A beszámoló Dr. Szilágyi Zoltán pártelnök nyitotta meg, utána Huska Vilmos neuzegettyűs képviselő szövegezt fel. Beszédében arra hívta fel az ország halandóságának elemét, hogy *Kossuth Lajos szellemében tartassanak ki a demokráciát.*

Parcekig tartó ünneplés után lépett most Pakots József a szónoki emelvényre. Ramutatóit beszéde folyamán arra, hogy az országot csak *beszélgetés gazdasági és szociális politika állíthatja helyre.* Ennek az alkotó politikának azonban nem volt megfelelő komoly képviselője az ország kormányzásában. *Lehetetlen adórendszerünk egyre zülleszteti a dolgozó osztályok életviszonyait, az „iparvédelem” jelszava alatt üzött vámpolitikai megakasztotta a kereskedelmet és ipar vékeringését és végül jött a szandás, mely megadta a közpénzügyt az országunk, mely el fog vérezni a székben, melyeket a szandás éjtelt testén.*

A demokratikus ellenzék — folytatta ezután — állandóan a forradalmi népszavazást követeli. Pedig *forradalomra nem is, hanem a nyomor izgatja a tömegeket.* Mi nyugodt polgári életet akarunk, de azért rá kell mutatni a kormányzat bűncselekedeteire és mulasztásaira. Elkeseredés ég a lelkekben és ha a kormány a szandás munkáját a mostani modorban folytatja tovább, ez az elkeseredés ki fog robbanni. *Ez ellen nem segít az alkotmány, ha az elkeseredést, melyet itt a dolgozó és jómiként megfosztott tömegek éreznek, le akarják szarítani, akkor minden magyarságot tartásban be kell vezetni a Klotürlámpát.* A választógyűlés semmi mást nem is, csak arra, hogy megzabolja a népet ítélete kimondásában, mert jól tudja a kormány, hogy ez az ítélet csak az 5 halálos ítélete lehet.

Pakots Józsefnek nagy tetszéssel fogadták beszéde után Szilágyi pártelnök beszéde a gyűlés. A képviselő kíséretével a Polgári Kör látogatja meg, majd este résztvett a munkásság által a földfogatok javára rendezett mulatságon.

Csillaghegyi Strandfürdő

A leglátogatottabb. Ennek oka, hogy utazásai és fürdője is olcsóbb, mint a dunai strandoknál is. Impozáns fakóvá, nagy kiterjedésű, kényelmes berendezésű fürdővel rendelkezik a világ bármely fürdőjével. Kitűnő vendéglő, büfé, cirkusz. Elsőrangú nyárfogásos menü ... 28.000 K
Egész nap zene, jazz-band. Tánca!
4 személyes kabin ... 20.000 K
Fürdőbeépítő ... 6000 K

Tiszviselőknak nagy kedvezmény
Kombinált jegyek az Ált. Beszerzési pavilonjaiban és a Pálffy téri vasúti pénztárnál. Kabinélvétel: Andrássy út 27

tek, a kerékpárversenynek 40% részesedést kérnek a bruttó jövedelemből és így tovább a végtelenségig.

Egy kis számolás

Vegyük elő a ceruzát: hogy néz ki ez a dolog számokban lefejtetve, aminél ezt informatórnok kiszámította:

Az igazgatóság 40% részesedést kér. 10% a füzárnai adó, 3% a füzárnai adó, 20% a nyerenyműbárgy, amit a közönség kap, most jön még a villagítás, a rendőri díj, a kirendelt pásztiárok, esetleg ellenőrzés, a saját alkalmazottak fizetése, a jegy, a végén marad a vállalkozónak legjobb esetben 5-10%, de inkább semmi. Ezért élt bele a renovációba tenger pénzt, ezért dolgozik délután háromtól éjjel kettőig, néha egész családjával együtt.

„Ha nem tetszik, mehét”

A megjelent kiemelés a levelek vétele után siettek az igazgatóságok és kifejtették, hogy ők a megállapított összeghez nem tudták megfizetni. Kaptak erre egy tasak-lású engedélyt, ami kevés volt ahhoz, hogy valamit jelenítsen. Amikor erre a kereskedők kijelentették, hogy így sem tudnak egzisztálni, ezt a választ kapták:

— *Akinek nem tetszik, kiengedjék a bérletből!*

Arról persze, hogy a renovációba beletölt milliókat ki lérti meg, nem esett szó.

Mit fejtett erre a sarokbaszorított kisvállalkozó? Megmaradt a bérletében a keresetnek minden reménye nélkül, mert nem hagyhatta veszni a beleteltet tiszvilliókat. De nekünk mégis lenne néhány szavunk a dologhoz, amit mindig hallatjuk hangunkat, ha rédelten és pusztán kispolgár érdekeiért van szó.

Miert nem jelezte előre az Angol Park nagyon tisztelt igazgatósága a bérletnek azt, hogy itt bérletis emelés készül, mielőtt azok a renovációba a milliókat belélték volna. Miért adták annak a bérletnek, aki megkérdte, mennyi lehet mégis az emelés az a választ: *Ugyan kérem, nem fogunk senkinek sem kiértesíteni.* Amiből az joggal következtethetett arra, hogy az emelés mérsékelte lesz. Egyáltalán, mi készíti a horribilis emelést a vállalat!

Utóvégre is az Angol Park közönsége nagyrészt a mutatónyak és szárazokások kedvéért látogatja ezt a mulatóhelyet. Minden ilyen mutatónyak megvan a maga törzsközönsége és ez a törzsközönség tölti meg a parkot este-estére. Ebből kerit ki a vállalkozás jövedelme. Nem illemb ebből a jövedelemből azoknak is juttatni valamit, akik munkájából a jövedelem országrésze származik!

Es végül mit ízet az Angol Park mindazért a fővárosnak? Olyan sokat, hogy ez jogosítja fel arra, hogy a bérlettel így módon legyen kénytelen eljárni!

Hatalas Sándor

Hová juttatták Wolffék Budapestet?

XI.

Rubelek és Schlesingerek

Nem is igen tudjuk megállapítani, hogy hová juttatták. Jötték ide munkásemberek, elhozták magukkal munkaszerződéseket, munkára való hajlandóságukat, a azt mondták:

— *Ennedjüket, hadd dolgozhassam itt. Hadd viseljem én is egy részt a ti terheketek — bu bánat ér, hadd búsuiljak, én is veletek, ha meg egyszer öröme virradnak, hadd legyen az az én örömem is. S mikor valaki ezt*

a Budapestben való telepedést,

a székesfővárosi illetőségét kérte, amikor kérelmével, annak puszta előterjesztésével ugye magyarnak és budapestinek vallotta magát, akkor egy Wolff, s egy Joannovic és még egyhányan ilyen vegyes áll. fejle harsogtak:

— *Milyen vallású vagy!*

Arra nem voltak kíváncsiak, hogy akare-e, tud-e dolgozni. Azt sem tudakolták, érez-e velünk együtt és miért. Semmit sem tudakoltak, csak hogy milyen vallású. Azaz, hogy igazában ezt sem tudakolták, csak arra voltak kíváncsiak, hogy valahogy nem zsidó-e. Vagy inkább, hogy nem dolgozó, szegény zsidó-e. Mert aki zsidó úgy jött Budapestre, hogy nem szorult már a munkára s a munka keresményére, aki milliókkal tudott dobálózni, attól elrejtették megkérdeni, zsidó-e. Nyilván attól féltek,

hogy hangosan meg mert mondani, hogy csakugyan zsidó. Egyszer bizonyos

Rubeléről egy faj-Petrovics hangosan megmondta

s lón olyan kavarodás, hogy Baránski Gyula még most is Ripka híve s nem Wolffé.

Nem megyünk most végig a jogügyi bizottság megszervezését, orecapirító, tárgyalásán. Még csak arra sejt emlékeznék, hogy milyen hamar

jó volt polgártársnak egy Schlesinger is, mi-helyt kiderült róla, hogy nem zsidó.

Azt, hogy sohásem volt magyar, elnézték neki. Az nekik sohásem volt fontos. Most sem volna az, de most mégsem ők diktálnak a jogügyi bizottságban sem. Most már a Schlesingereknek és mindenkinél fel fognak ugyan vetni kérdéseket, felvetik például mindig és minden egyes kopogtatónál azt a kérdést, hogy igaz-e-e belőle hasznos és munkás polgára ennek a székesfővárosnak. Ezt meg fogják kérdeni mindenkitől, de egyebet nem. Mert az az egyéb kérdés, az a Wolff-féle kérdés megszervezését volt nem a kérdézetten, hanem Budapestre. Ebből a szegényből Wolffra legfeljebb annyit háruht, hogy szegény volt, hogy Budapestet ilyen gondolkodás emberek kormányozhatták. Ez a szegény hálá istennek elmúlt.

Tizszeresére emelte az Angolpark a bódék béreit

Kis fífika a szerződések körül — Csak a vállalkozó kereshet, a bérlió ráfizet — Mi történjék a renovált helyiségekkel?

Este van, az Angol Park bejáratánál ki-gyuladtak a színes villanykörtek, szól a zene, tolong a közönség, tel a mutatónyosbódék és a bódék és eldofóllétek tulajdonosai még sem nezhettek bizakodva a jövőbe. Gond felhozik a homlokukon a teli helyiség mellett ott kísért a halvány gondja.

Hogy lehet ez? — kérdi az elfoglaltan szemlélő és ugyanezt kérdezte ezeknek a soroknak frója is attól a kereskedőtől, aki panna-szával felkereste. — *Es rövid elbeszélésből aztán kibontakozott az a mód, amelynek segítségével a nagyvállalkozó olyan helyzetben, melyből számára nincs kiút, kiszakmányolja a neki kiszolgáltatott kisvállalkozót, kiskereskedőt és teszi ezt olyan furesz játék útján, amely nem méltó egy komoly és tekintélyes, hírnevre féltékenyen vigyázó vállalathoz.*

Rugalmas szerződés

Mikor a nyári szezon közvetlen küszöbén állott, az Angol Park mutatónyak és eláramlóbódék-bérlió megjelentek — mint minden évben ilyenkor — az Angol Park igazgatóságának helyiségében, hogy megbeszéljék az évi bérlet módját és feltételeit. Itt a következők kijelentéssel fogadták őket:

— *Az urak idén is megkaphatják a bérletet. Azt azonban előre kijelentjük, hogy olyan állapotban helyiségük, mint a múlt évben, nem maradhat. Alap-szerenovaálásra van szükség és bérletét csak akkor lehet szó, ha az urak előre kötelezik magukat, hogy a renovált saját költségükön vegesztik.*

Igy hangzott az ukás és a kisvállalkozók nem te-hettek egyébét, előkerítették a szükséges milliókat — ki húsz, ki harminc, ki negyven milliót — és meg-csételték a nasztyakirást. Azután nyugodtan belétek üzemekbe és várták a közönséget. A közönség meg-jött, de megzött vele az igazgatóságnak egy kedves leveleke is, melyben a bérösszeget állapítja meg. A bérösszeget, illetőleg az igazgatóságnak leadandó számlák összegét, melyet annak a jelentésnek alap-ján szerkesztenek meg, melyet az igazgatóság által beírtatott, de a bérlió által fizetett pénztáros és el-lenő 8-14 napnál próbáid után tesznek. Megjötték a bérleti feltételek és a kereskedők és vállalkozók nem akartak hinni szemüknek. Arra számítottak ugyan, hogy az idei bérlet — habár a korona egy év óta nem romlott — magasabbak lesznek a múlt évinél, de ez az emelés a feltételek szerint a múlt évi bérösszegnek öt, söt tizszeresét tette ki.

Igy a silmeltető bérösszeget egymillióval tíze-re, az angol labdajátékot öt millióval tizennyegre emel-

Galgóczy magántanfolyam

előkészít középiskolai magánvizsgákra, vidékieket is
VIII, Mária Terézia tér 3

Egy gazdtalan Wertheim-kassza

talalta meg végre a gazdáját. Még amikor a proletárikatúra vészes vihára süvöltött végig ezen a szegény fővárosban, amikor a „Minden a miénk!” felkiáltással folytak mindenféle a rekvirálások s főleg egyes kipezített helyek voltak igen veszedelmesek és igen bizonytalanok. Schwarz, a hatósági zűldésgeizem igazgatója, úgy vélte, hogy a lövészgyérten nem jó helyen lesz az, ami ott van. Minthogy pedig a lövészgyérten fővárosi terület s a fővárosnak volt ott sok mindenféleje, Schwarz igazgató egyszerűen behoza-tott mindent a hatósági zűldésgeizem helyiségébe, ott — gondolta — mindenképpen jobb helyen lesz. A sok holmi között egy Wertheim-kassza is volt, amely azonban nem volt a főváros tulajdona. Erre akkor senki sem gondolt s a pénzszekrény is ott volt azóta a zűldésgeizem helyiségében. Most jelentkezett a gazdájára a Magyar Lovargyűlés, amely igazolta, hogy a pénzszekrény az övé s így most megért meg neki. Wolff Károly nyilván így mondandó, mert csak nem fogja azt mondani, hogy egy Schwarz megmen-tett valamit a vörösök elől.

Önérzetes demokrata, csak demokratánál vásárol.

A Polgár előfizetési nyugtája minden önérzetes demokratának az igazoló-jegye.

KÖZGAZDASÁG

A tőzsdei intervenció — mint államilag jóváhagyott hókusz-pókusz

Mit ígér a megreformált intervenció?

Két évvel ezelőtt sorra folytak a hivatások, a kevésbé hivatások — sőt ami még ennél is rosszabb: hivatalos tőzsdepróféták, és kimondták a dogmát, hogy elég volt az árfolyamok felfelé rohamából s most már jöjjön a „klóvengyelítés”. A valóságban ugyan nem annyira az értékek emelkedtek, mint inkább a korona romlott napról-napra, s a spekuláció csak egyszerűen igyekezett lépést tartani a korona romlásának a tempójával. S aztán jöttek az újabb dogmák. Fel kell emelni a tőzsdei adót: újat kell állítani az értékpapír-inflációk, meg kell akadályozni a külföldi „síberiek” budapesti értékpapír-irásait. És így tovább. A hathatós rendszabályokkal valóban sikerült megoltni a tőzsdét.

Jött azután a kenetes, szemforgató tőzsdei intervenció, azzal a kimondott céllal, hogy a tőzsdei árfolyamokat az örök idővességre, a stabilitásra készítse elő. Hogy milyen eredménnyel, azt az agra-szannált árfolyamok beszédesen hirdetik. Az intervenció megindulásakor a Magyar Hitel közel 540.000 korona volt, míg a legutóbb már közel járt a 300.000 koronás kuzusához. Nagyjából hasonló módon mozgolódtak a többi vezető értékek is. Az intervenció komló erre természetesen nyomban készen van a válaszal: *sofjón meddig zabunkak volna le az értékek, ha az intervencióval vásárolták meg nem lastiták az esés tempóját?* Ez pedig oly különösen rugalmas megállapítás, amit legalább is oly meg-

győzően lehet cáfolni, mint bizonyítván.

Most azután ismét összejönnek a tőzsde írástudói, hogy a bankok, ami még menhető. A pénzügy-miniszter hátrólraozottan híve az intervenció intézményének. Távól áll azonban tőle a szándék, hogy a tőzsde „előjárás” valószínűleg legalább egy-két millió értékű részvényesomót állami számlára átvessen. A publikum, a megdétés legsúlyosabb gondjával küzdők tömegé vasároljon talán! Vagy a bankok, melyek derre-borúra építenek le még mindig, csakhogy az immobilitás veszélyét a rezsiessékentéssel távolítsák?

A gazdasági élet komoly reprezentánsai egyértelműen azt a nézetet vallják, hogy a külföldi tőke jelentkezős nélkül *csakis az állam ráadásánál képezik a vérszopony tőzsdei forgalomba némi életet önteni*. A külföldre egyelőre még mindig nem számíthatunk. Marad tehát egyedüli lehetőség gyanánt az állami beavatkozás. Mint halljuk, az illetékes fórumok a helyzetet egyszerűen egy „tréfás” kompromisszummal akarják elintézni, és pedig úgy, hogy az *intervenciót bizottság koncentráltan fogja a működését folytatni s emellett komolykodó szemrehánygatással fog bólogatni arra a híreseltetésre, hogy „az állam is átadott már”*.

Hogy a tőzsde esakéntalan informált rókaí ennek a trükknek huzamosan be fogna-e dűlni, azt az olvasó szíves fantáziájára bízunk.

nagy fogyasztópiaca volt a nehéz hegyaljai boroknak. Annál kellemetlenebbül érinti a magyar hortermelőket s kereskedőket az a körülmény, hogy Lengyelország a létrejött kereskedelmi egyezményt még mindig nem ratifikálta, sőt újabbán a magyar beutazói vizumait is csak oltyve engedélyezi. Ily körülmények között a magyar borkereskedelem most ismét egy nagy esalóddal lett gazdagabb a lengyelek véatlanul elzárkózó magatartása miatt, melynek okát csak a híres magyar diplomácia tudná megjelölni — ha ugyan tudná.

Az idei gabonafelszegűnk. Az utóbbi három het alatt a 7 millió métermássa rá beestült gabonafőleség leestyle 60 százalékkal esakentek, mitűn az eső az Alföld túlnyomó részét csak igen kevésbe érte. Általában 2 millió métermássa gabonafőleségre számíthatnak, aminek a mai értéke körülbelül 1 billió korona.

A magyar borkereskedelem családja Lengyelországban. A legutóbb befejézésre jutott magyarlengyel kereskedelmi tárgyalások, különösen a magyar borkereskedelemben „tanúsztottak” nagyobb reményességet, mitűn Lengyelország mindenkör

apró szobrok, kínai vázak. Nyilván az asszony dolgozószobája lehet. A kapitányt meglepi a művész iréla. Legjobban egy kis márvány-szobor, amely görög istentől ábrázol ruhátalanul, frizurá sikkával a fején. A frizurá fővögről a kapitánynak Párizs jut eszébe és a polgárrudaleim.

Főnt még mindig szongorászunk. A falak regein látszanak a halk lábdobogástól, nyilván táncolnak is. De koppan a lépés, nyílik a tapetés ajtó és Ida jelenik meg a kűszöbön.

— Ön az — sutogja —, milyen kedves meglepetés.

Ki van pirulva. Nagyon zavart. Estélyi ruhában van, a nehéz sárka selyem onló aranyfolyam mölére ömlik le a kűrésd testén. Válla a meztelenségre kívágya. Híltos két karja is csupasz egészen.

— Boldog vagyok, hogy eljött — dadogja.

De tekintete lejött és zavart, talán megrűkűnk 6 is a kapitány sítűkékén. Mit csináljon vele. Így nem vezetheti a vendégei elé.

— Már annyit beszéltem magáról — sutogja —, csakhogy leplezte a gondolatait.

A kapitány észreveszt.

— Nem lett volna szabad ebben a kopott grűnyában eljőnnem — dadogja. De mit csináljak. Mindemelőb ki vagyok fosztva.

Ida meglepetészik.

— A kapus ostobán viselkedett. El fogom csapni.

Művek, ő sen rosszabb mint a többiek. A kor betűssége ez, amely még mindig a ruha és a külsősségek után itéli meg az embert.

— S nem a szívet nézik, amely a kopott zabony alatt dobog — bagyja rá a nő.

— Tövedtem és meglőnődtem. Azt hittem, hogy a demokrácia tőndérobodalmába kerültem. De amit látom kellett... Jószagos én? a kor sivar és lelketlen és eszmékben jobban el van maradva, mint a letant századok. Ezért? kár volt fölébrednem. Folytatnom kell örűkő a harcot.

A nő nagy elhatározásra jut.

— Nyújtsa a karját kapitány... nem bánom bármít is gondoljanak a vendégeim.

Arca kiféheredik.

Mert őn nagyon rokonszenves nekem, kapitány!

De Laczkovics hűzódokik.

— Nem akarom, hogy piruljon miattam. S miért nézzen le engem a társaság, amely ha látna régi grűnyos egykorúmban, hát megvakulna. Valaha előláncos voltam az udvari bűlokon.

(Bí. József császár korában, — akarta mondani. De hílessen chnytsa a szót.)

— Ha elmondolkozik.

— Ha magának kinos barátim közé jőnni... Tudja mit? Bűszakunkat taver itt lenn kettesben... így kedvesebb. Majd filterittek.

— Azt nem bánom, — morogja a kapitány.

De rosszkdvő és levert. Ida minden kedvgkődése sem tudja jó kedvre hangolni.

Mikor bűszük, ezt mondja:

— El kell válnunk egymástól, maga a. Daradi-csomban é, én meg a pokolban... egész világ válasát el minket.

— Hát ne lássam többé soha! — kérdi Ida, míg szemében könny csillog.

Laczkovics nem felel.

— Követni kívánom magát a pokolba is, — sőtajtja az asszony.

Megragadja a kapitány kezét.

— Janos... akarom, hogy tudja, ki vagyok én... hogy lásson és szeressen. Este kilenc órakor várjon meg a Víztoronynál... Kocsin fogok kijőnni oda. Egész magunkra leszünk a rétek és a sötét szűntűrtők között. Majd azután elhajtunk egészen Cinkotáig és valami kis kocsnában megvacsorázunk. Jót.

— Várni fogom! — fogadkozik a kapitány.

Scala-Színház

(Varieté-Színház)

VII, Hermina út 61. (az Angolpark mellett)

A főváros legolcsóbb színháza!

Helyárak: 5—35.000 koronáig

az Angolparki heléjével együtt

Ma és minden este fél 9 órakor Budapest legjobb varieté műsóra

MISS SHEBA

a világ legnagyobb átváltozó művésznője

The 2 Yankes Virágh Jenő

amerikai uccéi énekesek komikus

DELA LIPINSKAJA

a moszkvai Kékmadár primadonnája

Morla Gorillowa 3 Michalovits

táncleányokkal akrobaták

Sch. SOMOGYI ADRIENNE

operanékeső, a hamburgi Operaház v. tagja. — A kísérőet vezényli: Dr. Schubert Ákos

Horváth duett Politkai kettős

mondán táncok énekes műks. Irta Harmath I.

Simal Ede

előadó

Az énekszámkat: Hetényi Heildberg Albert zeneszerző kíséri. Déntányi előadók: Szerdán és szombaton fél 5-ór között helyárakkal. Vasár- és ünnepnap fél 4 óratól.

24 tagú zenekar!

SZÍNHÁZ

A nóta pége

Pénteken mutatta be a Budai Színház Zerkovitz Élia és Buz-Fekete László új operettjét, és „A nóta pége” ebben a szavában az is lesz, hogy a műsor-gondolmányát Géza, a boldog direktor végleg elvetette magától, mert a beunató hangulata után itéve legalább száz előadás blatostva van. A zene kedves, őletes, föllékeső. — az utóbbi Zerkovitznál megálót értelek. A szöveget ismerjük még abból az időből, amikor „Bűszvirág” címen a Magyar Színházban csinált táblás házakat, a szerepekről pedig elég, ha nevekét leírjuk: Bonthó Hanna, Fy Manci, Kiss Fejencs és Kabos Gyula együttese maga kész sikert jelentett.

* Kirobbanó sikere van a Charley néniének a Magyar Színházban. A világ legjobb énekes bohóza, Csontos Gyula nőt ruhában Nyári helyáranak.

* A Vízszínház nyári kabaréja a Fővárosi Operettszínház teljes személyzetének vendégszerelűsével. A legnagyobb műsor. Leszállított helyáranak. Kezdetű nyolc órakor.

* A kis huncut még a Dolly is túltesz vidámság dokában. A Fővárosi Színház szombaton mutatta be Gilbert világhírű új operettjét Molná Vera, S. Ulay, Lakatos Ilonka, Horti Sándor, Cselenyi József és S. Rossi Andor pompás együttesével.

* Legjobb, legmulatságosabb, legdallamosabb, legolcsóbb a Régi jó Budapest a Király Színházban. Eddig 35 előadás, 36 táblás ház. Mozhelyáranak.

* A kis huncut (Die kleine Sünderin) nyilvános főpróbája a Fővárosi Színházban. Pénteken este fél nyolckor lesz Gilbert új operettjének. A kis huncutnak nyilvános főpróbája a Fővárosi Színházban. Az

ára. Jősszultak a mai naptól kezdve vehetik át jegyeiket: és pedig páholyjegyek 150.000, földszinti jegyeket 40, 30 és 20.000 koronás árban a Fővárosi Színház titkári hivatalában.

* Mulatságok mulatsága a Vízszínház nyári kabaréja. Kezdetű 8 órakor. Leszállított helyáranak.

* Gilbert legvidámabb operettje: „A kis huncut”, amelynek szombati premierje élt osztatlan értéklődésel még a Fővárosi Színház közönsége. A világhírű szerző darabja Molná Vera, S. Ulay József, Lakatos Ilonka, Horti Sándor, Cselenyi József és S. Rossi Andor friss és kitűnő együttesével, ragyogó előadásban kerül bemutatásra. Az új Gilbert operettje, amelynek szövegkönyve a legmulatságosabb hozottattal felér, szorozatos előadásban szerepel a Fővárosi Színház műsorán.

A második evangelista

(Laczkovics kapitány feltámadása)

Regény. Irta: SZEKULA JENŐ (11)

— A méltóságos asszony nem fogad ilyenkor. Vendégei vannak.

— Tudom... engem is meghívott.

— A kapus fitymálva méregetű végig a gyanús külsejű látogatót.

— Ont! Az lehetetlen.

Héves szőlvátas támad közűk, amely izgatott, hangos veszekedéssé fajult. Az emeleti ablak megnyílik... onnan zongoraszó, édes asszonyi kacaj esendűl.

Futva rohan le valaki a lépcsőn... valami őregasszony. Komorna vagy társalkodóné. Nyilván a méltóságos asszony küldte.

— Beesés!... tessék velem tartani, kapitány úr.

Mentegetődik s valami félreértést emlogat. Laczkovicsot egy földszinti kis terembe tuszkolják. Gaczkovics, pazar berendezés... parányi írószal,

CORVIN-SZÍNHÁZ! Tartalékos férfi amerikai viziték attrakció 6 felvonásban. Vigliték 5 felvonásban. Add vissza a babaruhám Sicc és a lakáshány Buresk I. felv. Híradók!

KAMARA Június 25-től júl. 1-ig, esütörtöktől szerdáig bozarólag Jules Verne egyetlen magyar tárgyú regénye Sándor Mátyás előadások kezdete hétköznap 7:30, 9:45 és 10-ór A teljes film egy előadásban. — Főszerepben Romouald Joubé

POLGÁRI SZERVEZKEDÉS

Mi újság a pártkörökben?

— A Lágymányos-Kelenföldi Polgári Kör értesíti tagjait, hogy július–augusztus hónapokban minden szerdán este összejövetel van az *Appl-fő vendéglő* (I. Lágymányos u. 1.) külön nyári termében. Hivatalos órák továbbra is vannak a Körben az esti órákban.

— Az Erzsébetvárosi (XIV.) Demokratikák Kör vasárnap, június 21-én délelőtti tartotta ezévi rendszeres közgyűlést a kör kerthelyiségében. Magyar Miklós elnök lendülettel emlíki megnyitójában rámutatott arra a hatalmas munkára, melyet a kör az elmúlt éven, ben politikai, társadalmi, jótékonyági és kulturális

téren teljesített, ismertetve az év fontosabb eseményeit, majd kérte a közgyűlést, hogy a vezetőségnek adja meg a felmentvényt. Ezután dr. Lányi Géza föltákar tette meg jelenlévőit, majd megválasztották az új tisztikart. Díszelőnk *Vátsányi* Vilmos, elnök *Magyar Miklós* lett, tiszelnökök *Hordóczy Géza*, *Eber Sándor*, *Freund Dezső* és dr. *Schmidt Dávid*. A kör tagjai a közgyűlés után elhatározták, hogy az új vezetőség tiszteletére június 27-én, szombaton este társasvacsorát rendeznek.

A XIX. pártiszaszervezet elnökének *Körömczy Zoltán* dr.-nak, családja ünnepe volt az elmúlt héten. *Szenes Ilonka*, *Körömczy Zoltán* és *Emil orvosok* navelt leányát, *Szenes Samunné* leányát eljegyezte *Sarkadi Gábor*, *Sarkadról*.

Kiket választ a főváros közgyűlése a bizottságokba?

A főváros közgyűlése pénteken délután négy órakor új összevételre alakulása. Mire e sorok a nyilvánosság elé jutnak, nagyban folyik a szavazás. Meglepetést a szavazás nem hoz. Kész megállapodásokról operál ez a közgyűlés s egyetlen dolga az lesz, ezeket a megállapodásokat formálisan végrehajtani.

Az ülés napirendjén a bizottságok megválasztása szerepel. A *Polgár* nemrég megírta, hogy az ügyrend mely bizottságokat ismer s a bizottságok mindegyikének hány tagja van. Részben a főváros közigazgatásának a legutóbbi „leépítési” sorozatból vett új formája, részben a közgyűlés pártjainak meggyőzése folytán a bizottságokban némi változások hoz az új közgyűlés. Az új ügyosztályi beosztásnak megfelelően úgy, amint most már nincs külön jogirány és külön katonai ügyosztály, hanem a kettő egy ügyosztályban van most már, ugyanúgy lesz a bizottságokban is; nem lesz külön jogirány és külön katonai bizottság. A két bizottságunk külön-külön 20–20 tagja volt, az egyesített bizottságunk negyven tagja lesz. Ugyanez történik a szociális és a közéleti bizottságokkal, amintohogy itt is egyesítették a két tanács ügyosztályát is. Itt is a kétszer 20 bizottsági tag egyesül egy negyven tagú bizottságban.

Bővelnek a következő bizottságok. A külföldi kölesbényi bizottságunk addig négy tagja volt, most tizenkettő lesz. Harminc tag helyett negyven lesz, ezután a következő bizottságokban: a közlekedési ügyben, a közoktatási ügyben, a közlemezési ügyben és a közgazdasági bizottságban. Az eddigi hús helyett negyven tagja lesz a világtársi üzemi bizottságunk. Végül az eddigi húsz helyett harminc tagja lesz a kézműveszeti bizottságunk. Eszerint tehát negyven tagú bizottságok most a következők: a közéleti bizottság, a katonai és jogirányi bizottság, a közlekedési bizottság, a közlemezési és közgazdasági bizottság, a pénzügyi bizottság, a közoktatási ügyi bizottság, a közlemezési bizottság, a közjótékonyági és szociálpolitikai bizottság, a világtársi üzemi bizottság és a közgazdasági bizottság.

30 tagú bizottság csak egy lesz: a kézműveszeti bizottság, 20 tagú bizottság szintén csak egy, a közrendészeti bizottság, 8 tagú bizottságok a fővárosi számvétség és központi pénztárra felügyelőbizottság és a népszínházi bizottság, 6 tagú bizottság a budai színházi bizottság.

Ami az egyes bizottságokban a tagoknak pártállás szerint való megválasztását illeti, pártközi megállapodás jött ez ügyben létre s a megállapodás szerint a negyven tagú bizottságokban az ellenzéki demok-alikus blokk 17 tagsági helyet kap, a *Wolff-part* 14-et, *Ripkáké* és a *szabadellvük* meg a *kinevetők* összesen 9-et.

A harminc tagú bizottságban a megválasztás ez: 12 blokk, 11 Wolff és 7 a többi csoport. A husztagú bizottságban 8 tagsági hely a blokké, 7 Wolffé, 5-öt kapnak a többiek. A nyolc tagú bizottságokban 3-3 tagság jut a blokknak és Wolfféknak, 2 a többi csoportnak. Az egyetlen hattagú bizottságban egyformán 2–2 taggal szerepel mindegyik csoport.

Valami nagyon igazságosnak ez a felosztás éppenséggel nem mondható, s mindenesetre jele a bizonyossá nagy előkészületeknek a demokratikus blokk részéről. Úgy emlékezünk, Wolffék egy kísérsnyit másépp tettek, amikor 56 diktáltak. Az új blokk jele, hogy mindent másépp csinálnak, mint, ahogy Wolffék csinálták. Mindent jobban, mindent becsületesebben.

Nézzén a tükörbe,

Használja a „VEGETIV FORTE” tablettát és oly karesú lesz mint barátója. Kapható békobeli minőségben

„HUNNIA” gyógyszerterár Budapest, Erzsébet körút 56
Egy doboz ára 21.000 kor. Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készül. Orvosok ajánlják

„USÁGÜZEM” könyvkiadó és nyomda részvénytársaság, Budapest, VIII., Rákóczy uca 8.

AUTOMOBIL.

(=) Sinautóközlekedés Budapest-Siófok között. Nemskóra megindul a sinautó-közlekedés Budapest és Siófok között. Úgy tervezik, hogy a menetrend szerűen közlekedő vonatok mellett a nyári szezon alatt egy ilyen menetet is közbeiktatnak. Ezek másfél óra alatt tennek meg az utat, 75 km-es átlagos sebességgel. Az ízlésesen kiállított autók 60 személy befogadására alkalmasak s a közönség igényének mindenben megfelelnek. Úgy halljuk a térítjegy ára megfelel a gyorsvonalat másodosztályú jegy árának.

Felölös szerkesztő: Dr. Hajdu Marcel

Felölös kiadó: Zsombar Géza

Elsőrendű, száraz, aprított

bükk-tűzifát

legelősebben szállít.

Prosylvania Rt. Gépfavágója
Józsefvárosi p. u. X. sz. kapu
Telefonszám: József 90-72

Rendkívüli cipőszennáció!

Kertész Antal

Rákóczi út 76 és István út 10. sz. alatt

üzleteit július hó 1-én
felosztatja

és a raktaon levő 18.000 pár férfi-, női- és gyermekcipőket rendkívüli olcsó áron lesznek kiársvitva. Saját érdeklében szennáció olcsó árakmal kirakatban tekintse meg. Viszont-eladónak is figyelmébe ajánlom ezen ocsósít

Engedeménys árban hangszerek és gramofonok a Nemzeti Demokratik Partkör tagjainak Lemez ujdonságok legnagyobb raktaara

Hangszer-Otho n
FEKETEMIHÁLY
Budapest VIII. kerület, József körút 9. szám

Villányi pezsgő

(Schauenburg-Lippe hercege udor cindele)
1911-es és 1913-as töltés.

Réz, vasbutor sodrony, ágybetét gyermekkosok elismert jómínőségénél fogva legelősebb **Hikker** gyárában, VII. Dohány uca 6. szám. Telefon József 124–12

Külföldi illatszerek

és kozmetikai különlegességek BALASSA HUNGARIA DRUGERIA Budapest, VIII. József körút 13

Ékszerterőzsde épületben Keleti és Harbst ékszerterőzsde, bejárat. Dohány u. 1. templommal szemben). Brilláns, ékszerbevédtása legmagasabb áron 9 órától 6 óráig.

Tűz ellen biztos a harcald, Hogyha veszel **MINIMAX**-ot.

MAGYAR MINIMAX RT.
VI., Rózsza uca 85. ♦ Telefon: 37–31.

Felölös üzemvezető: Gunesch György,